

På invånarnas vägnar

VIKTEN AV ÖPPENHET OCH OFFENTLIGHET FÖR LOKALDEMOKRATIN

NYHETS-
MEDIERNAS
FÖRBUND

Innehåll

BETJÄNAR MEDBORGARNA, I EGNA ROLLER5

Kommun- och regionförvaltningen är till för invånarna	6
Medier öppnar upp frågor för sina läsare	7
Förvaltningen och medierna har samma mål	
Genom att dela information deltar man i diskussionen	9
Medborgare har rätt att ta emot information	10
Pressfriheten är viktigt för medborgarna	11
Finland är ett förtroendesamhälle	12
Nyhetsöknar hotar demokratin och informationsberedskapen	13
Publiklöftet binder medier	14

JOURNALISTISKA MEDIER AGERAR ANSVARSFULLT15

Vad skiljer journalistik från annan kommunikation?.....	16
Journalistreglerna reglerar etiken	17
Intervjupersonen har rätt att granska sina uttalanden	18
Källskyddet säkerställer att missförhållanden upptäcks	19
Redaktionerna bestämmer själva om innehållet	20
Journalistiska medier skiljer sig från sociala medier	21

ALLA HAR RÄTT TILL OFFENTLIG INFORMATION22

Myndigheternas handlingar är i princip offentliga	23
Lagen förpliktar myndigheterna att dela information	24
Vem som helst kan göra en begäran om information.	25
Informationen ska lämnas ut utan dröjsmål.	26

1:a utgåvan

Nyhetsmediernas förbund

Texter: Susanna Ahonen, Johanna Haapiainen-Makkonen,
Jukka Holmberg och Ismo Huhtanen

Ombrytning: Elina Kuismäki

Tryck: PunaMusta Oy, Joensuu 2025

ISBN 978-952-7095-08-9 (häftad)

ISBN 978-952-7095-09-6 (pdf)

www.uutismediat.fi

Bästa läsare!

Kommunernas och välfärdsområdenas beslutsfattare och tjänsteinnehavare har nära kontakt med representanter för lokala nyhetsmedier. I allmänhet är interaktionen och samarbetet smidigt. Resultatet är nyheter och andra artiklar om offentliga tjänster och demokratiskt beslutsfattande som betjänar kommuninvånarna.

Kommunerna och de nya social- och hälsovårdsområdena tar modeller för sina verksamhetssätt av den privata sektorn och företagsvärlden. Här finns också mycket bra, men ur ett offentlighetsperspektiv är det viktigt att förstå betydelsen av öppenhet för lokaldemokratin.

Den offentliga sektorns tjänster och beslutsfattande måste kunna diskuteras öppet. Redan lagstiftningen förpliktar till detta. Medborgarna har rätt att få information även om oavslutade ärenden.

Ansvarsfulla journalistiska medier producerar tillförlitlig information och förmedlar den till medborgarna. Utan lokala medier skulle det uppstå nyhetsöknar där informationsflödet skulle vara beroende av sociala medier och diffusa webbtjänster.

När både offentliga organisationer och medier känner till varandras verksamhetssätt och syften, förbättras möjligheten till gott samarbete. Kommunerna, välfärdsområdena och medierna arbetar i sina roller för samma sak, att betjäna invånarna. I den här guiden försöker vi beskriva detta perspektiv.

Texterna i publikationen har producerats av experter från Nyhetsmediernas förbund. Tack också till Eero Hyvönen, Minna Karhunen och Olli Mäenpää för era kommentarer.

Jukka Holmberg

förbundsdirektör, Nyhetsmediernas förbund

Nyhetsmediernas förbund är en branschorganisation för utgivare av tidningar och stadstidningar och övriga privata nyhetsmedier. Vi stärker nyhetsmediernas livskraft, producerar information och verkar för informations- och mediekompetens samt tillförlitligt medieinnehåll.

Du hittar en elektronisk version av guiden *På kommuninvånarnas vägnar*
– även på finska – på adressen www.uutismediat.fi/kuntalaisten-asialla.

Betjäna medborgarna, i egna roller

” Vid sidan av besluten behövs öppen kommunikation. Kommunernas och mediernas samarbete hjälper kommuninvånarna att förstå vad man beslutar om och varför. På så sätt stärks förtroendet, delaktigheten och lokaldemokratin.

MINNA KARHUNEN
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR
KOMMUNFÖRBUNDET

BILD: KIMMO METSÄRANTA

Kommun- och regionförvaltningen är till för invånarna

Kommunerna och välfärdsområdena har grundats för att ta hand om tjänsterna för invånarna i sina områden. Välfärdsområdena ansvarar för social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendet, kommunerna för alla andra kommunala tjänster.

Kommunernas och välfärdsområdenas verksamhet är en offentlig tjänst som finansieras med skattemedel och besluten om den fattas på ett demokratiskt sätt. Därmed ställs det stora krav på offentligheten i dessa beslutsorgan.

Journalistiska medier hjälper människor att förstå hur kommunernas och välfärdsområdenas tjänsteinnehavare och valda förtroendemän sköter sin viktiga uppgift.

När medborgarna förstår hur besluten uppstår och hur de påverkar deras vardag kan de delta mer aktivt i samhällsdebatten och påverka beslutsfattandet. Detta stärker demokratin och gemenskapen.

***Det ställs stora krav på
offentligheten i kommunernas och
välfärdsområdenas beslutsorgan.***

Medierna öppnar upp frågor för sina läsare

Journalistiska medier öppnar upp kommunernas och välfärdsområdenas verksamhet för sina läsare, det vill säga för invånarna i området. Mediernas uppgift är att göra komplexa administrativa processer och beslut synliga och begripliga för medborgarna. På så sätt ökar medierna genomskinligheten och förtroendet för förvaltningens verksamhet.

Lokala medier är en viktig del av människors vardag. De ger information som är konkret, nära och direkt påverkande. I nyhetsrapportering betonas frågor som gäller till exempel områdets skolor, vårdtjänster, daghem, planläggning, trafikarrangemang och evenemang. Lokala medier stärker medborgarnas delaktighet och möjligheter att påverka sitt eget samhälle.

Medierna fungerar som ett slags brobyggare mellan den offentliga förvaltningen och medborgarna och lyfter fram bakgrund, konsekvenser och betydelse av besluten i vardagen. Utan journalistisk informationsförmedling kanske man inte helt skulle förstå vissa viktiga ärenden, vilket skulle försvaga den samhälleliga delaktigheten.

90 procent av finländarna anser att tillförlitlig information som produceras av inhemska fria journalistiska medier är viktigt för en fungerande demokrati. Hela 72 procent anser att betydelsen är mycket viktig.

Förvaltningen och medierna har samma mål

Även om den offentliga förvaltningen och medierna har olika roller strävar båda efter att betjäna medborgarna. Medierna kan inte utföra förvaltningens uppgifter och förvaltningen kan inte sköta mediernas roll, men genom ett gott samarbete kan de hjälpa medborgarna att förstå den offentliga sektorns verksamhet och beslut: vad som händer i kommunerna och välfärdsområdena och varför.

När medborgarna får tillförlitlig och aktuell information om den offentliga sektorn förbättras transparensen i beslutsfattandet. Detta ökar förtroendet för samhällets institutioner och stärker den lokala demokratin.

Medierna rapporterar inte bara om händelser, utan söker självständigt efter information och nyhetsämnen som är viktiga för läsarna. De verkar aktivt som en del av det demokratiska samhället och ser till att medborgarnas rätt till information förverkligas.

Tillsammans kan förvaltningen och medierna hjälpa medborgarna att förstå den offentliga sektorns verksamhet och beslut.

Genom att dela information deltar man i diskussionen

Att dela information om ärenden som man ansvarar för tjänar medborgarna och är i allmänhet också till nytta för den som ger ut informationen. Genom att delta i den offentliga debatten med egna argument och åsikter kan beslutsfattaren få människor att förstå och stödja dem.

Den beslutsfattare som delar information är en aktiv deltagare i den offentliga debatten. Den som håller inne med information lämnar däremot offentligheten i andras händer, och hans eller hennes synpunkter kanske inte alls lyfts fram. Det man inte berättar om kan inte offentliggöras.

Redaktionerna tar också gärna emot artikelämnen och insändare. Det lönar sig att erbjuda dem till redaktionen för övervägande.

Om det finns väsentliga sakfel i artiklarna har tidningarna förbundit sig till att rätta dem. Begäran om rättelse bör skickas till den adress som angetts av redaktionen.

Medborgare har rätt att ta emot information

I Finland har medborgarna enligt grundlagen yttrandefrihet, vilket inkluderar rätten att fritt ta emot information. Journalistiska medier säkerställer för sin del att denna rätt förverkligas. På lokal och regional nivå innebär det att tillhandahålla tillförlitlig och aktuell information om bland annat kommunernas och välfärdsområdenas verksamhet.

I en demokratisk rättsstat tillhör makten medborgarna. Ju bättre utbildade och informerade de är, desto bättre kan de utöva sin makt. Offentlighetsprincipen inom den offentliga förvaltningen och efterlevnaden av den är en central förutsättning för att demokratin ska kunna förverkligas.

Utan information om det offentliga beslutsfattandet och den offentliga förvaltningens verksamhet blir medborgarnas delaktighet i samhället bristfällig.

Ju bättre utbildade och informerade medborgarna är, desto bättre kan de utöva sin makt.

Pressfriheten är viktigt för medborgarna

Finlands pressfrihet har länge varit en av de bästa i världen. I organisationen Reportrar utan gränsers mätning 2025 placerade sig Finland på femte plats bland 180 stater. Medierna kan verka fritt i Finland utan restriktioner från staten eller användare av politisk och ekonomisk makt. Det är enkelt att förstå betydelsen av frihet när grannlandet är Ryssland med mycket dålig pressfrihet (placering 171).

Bra pressfrihet förenas med fungerande demokrati, rättsstaten, liten korruption, medborgarnas förtroende och mediekompetens. Inom alla dessa områden är Finland bevisligen bland de bästa i världen. Det faktum att samhällets grund är i ordning förklarar varför Finland har konstaterats vara världens lyckligaste land flera år i rad.

Pressfrihet är viktigt för framför allt medborgarna. När medierna kan verka fritt och journalisterna vågar utföra sitt jobb får medborgarna tillförlitlig information. Utifrån informationen kan de fritt forma och uttrycka sina egna åsikter.

De enda länderna i världen med bra pressfrihet:

1. Norge
2. Estland
3. Nederländerna
4. Sverige
5. Finland
6. Danmark
7. Irland

Pressfrihetsindex 2025
www.toimittajatilmanrajoja.fi

Finland är ett förtroendesamhälle

Den största styrkan i det finländska samhället är förtroendet. Finländarna litar på samhällets institutioner. Finländarna litar också på varandra.

Fria medier är en väsentlig del av det finländska förtroendesamhället. Tillförlitliga och oberoende medier ökar medborgarnas förtroende för förvaltningen och beslutsfattandet, det vill säga användningen av offentlig makt, vilket stärker samhällets funktion.

Medierna stärker förtroendet även när de berättar om missförhållanden. När medborgarna kan lita på att medierna också berättar om problem och missbruk ökar deras förtroende för samhällets verksamhet. När man även rapporterar om överträdelser som känns små uppstår förtroende för att även större oegentligheter avslöjas. Öppenhet stärker förtroendet i samhället, och möjligheten att information kommer ut förebygger effektivt missbruk.

Finländarnas förtroende för nyheter är bland det bästa i världen. 75 procent av finländarna litar på de nyheter de följer. Finländarna anser att de sociala medier är de viktigaste källorna till falsk och vilseledande information, främst TikTok, X och Facebook.

*Digital News Report 2025,
Reuters-institutet vid Oxfords
universitet*

Nyhetsöknar hotar demokratin och informationsberedskapen

En fungerande, öppen demokrati behöver fria och flerstämmiga medier på både nationell, regional och lokal nivå. De oberoende nyhetsmedierna täcker tills vidare Finland relativt bra, men svårigheterna med utgivningen av journalistik hotar att förändra situationen.

I värsta fall kan det uppstå nyhetsöknar i samhället där det lokala beslutsfattandet inte följs eller rapporteras av ett enda journalistiskt medium. Demokratin och delaktighet försvagas snabbt om medborgarna inte får tillräcklig information om beslutsfattandet och dess konsekvenser. Samtidigt äventyras informationsförsörjningsberedskapen som stärker nationens säkerhet.

Att trygga verksamhetsförutsättningarna för oberoende journalistik är en fråga för hela samhället. Kommunernas beslut kan också försvaga de lokala mediernas livskraft. Om kommunen själv börjar producera webbpublikationer som liknar nyhetsmedier blandas kommunkommunikationens och journalistikens roller ihop. Särskilt på mindre orter kan kommunens egen nätmedia minska lokalmediernas inkomstmöjligheter och leda till tidningsdöd.

I USA har man märkt hur den lokala och regionala pressens död har försämrat medborgarnas kunskapsnivå och kvaliteten på det lokala beslutsfattandet. När den professionella journalistiken försvinner ger detta utrymme för rykten och konspirationsteorier samt för informationspåverkan från främmande stater.

*Financing Dies in Darkness?
The Impact of Newspaper
Closures on Public Finance.
Hutchins Center Working
Paper #44, 2018*

Publiklöftet binder medierna

Medierna lever på sin publiks förtroende. De är fast beslutna att berätta för sina läsare, lyssnare och tittare om verkligheten precis som den är.

De medier som förbundit sig till Journalistreglerna strävar efter att rapportera sanningsenligt, kontrollera fakta och rätta till fel. De ger vid behov rätt till genmäle och ofta även möjlighet att diskutera via insändarspalter och i kommentarsfälten i webbtidningen.

Utan medborgarnas förtroende kan inga medier fungera. Om förtroendet går förlorat, går hela affärsverksamheten förlorad. Därför ser man till att informationen verkligen är korrekt.

En väsentlig del av publiklöftet är att bevara journalistikens oberoende. Allmänheten ska kunna lita på att publiceringsbesluten alltid fattas på redaktionerna och att chefredaktören bär ansvaret för dem.

Att bevara journalistikens oberoende är en väsentlig del av publiklöftet.

Journalistiska medier agerar ansvarsfullt

” Ansvarsfull verksamhet av medlemsmedierna i Opinionsnämnden för massmedier (ONM) innebär också ansvarsskyldighet. Vem som helst kan klaga hos ONM om man misstänker brott mot god journalistisk sed. Detta sätter ribban för journalistik högre än vad lagstiftningen kräver.

EERO HYVÖNEN
ORDFÖRANDE
OPINIONSNÄMNDEN FÖR MASSMEDIER

BILD: EPPU KITULÄ

Vad skiljer journalistik från annan kommunikation?

Journalistik är en samhällelig tjänst. Dess uppgift är att producera, granska och publicera information som har betydelse för allmänheten, det vill säga invånare, beslutsfattare och samhällen.

Journalistiken fungerar som ”maktens vakthund”. Medierna följer med hur makten används – även i kommuner och välfärdsområden. Det är viktigt för medborgarna att veta vad de förtroendevalda beslutar om och vad de gemensamma medlen används till. Oberoende medier lyfter också fram svåra ämnen, vilket hjälper till att utveckla tjänster och beslutsfattande samt korrigera samhällets missförhållanden.

Ansvarsfulla medier publicerar inte rykten eller åsikter som fakta. Journalister kontrollerar källor och fakta, jämför information och strävar efter att presentera saker jämlikt. Detta skiljer journalistik från mycket annat innehåll på nätet och sociala medier.

Alla ansvarsfulla nyhetsmedier hör till Opinionsnämnden för massmedier och följer Journalistreglerna. Det innebär att man förbinder sig till sanningsenlighet, etiska metoder och bär ansvar för misstag.

Journalister kontrollerar källor och fakta, jämför information och strävar efter att presentera saker jämlikt.

Journalistreglerna reglerar etiken

Ansvarsfulla medier bygger förtroende mellan kommuninvånarna och förvaltningen. Opinionsnämnden för massmedier och Journalistreglerna garanterar att mediet fungerar ansvarsfullt även när det behandlar svåra ämnen i kommunerna eller välfärdsområdena.

Journalistreglerna är en uppsättning etiska regler och principer som ansvarsfulla medier följer i sin publiceringsverksamhet. Reglerna omfattar 37 punkter som styr till exempel hur uppgifter kontrolleras, hur intervjupersoner bemöts, hur fel korrigeras och hur privatlivet respekteras. Alla medlemsmedier i Nyhetsmediernas förbund har förbundit sig till Journalistreglerna.

Självregleringen skyddar mediefriheten och demokratin. Med hjälp av självreglering värnar medierna tillsammans om journalistikens oberoende och sanningsenlighet.

Opinionsnämnden för massmedier (ONM) är ett oberoende och opartiskt organ som övervakar att de finländska medierna agerar ansvarsfullt och följer god journalistisk sed. Nämnden är inte en myndighet, utan mediebranschens eget organ för självreglering, där både utgivare, journalister och representanter för allmänheten är representerade. Vem som helst kan anföra klagomål om han eller hon upplever att ett medium har agerat oetiskt eller felaktigt.

Mer information: www.jsn.fi

Intervjupersonen har rätt att granska sina uttalanden

Enligt Journalistreglerna har en intervjuperson rätt att på förhand få veta om ett samtal är avsett att publiceras eller om det används som bakgrundsinformation. Dessutom ska intervjupersonen informeras om i vilket sammanhang uttalandena används och var intervjun publiceras.

Intervjupersonen har rätt att be att få granska sina uttalanden innan de publiceras. Journalisten bör gå med på begäran om publiceringstidtabellen tillåter det. Intervjupersonen ska kommentera texten inom en rimlig tidtabell som redaktionen gett.

Granskningsrätten gäller endast egna uttalanden och ger inte rätt att redigera redaktionellt innehåll. Publicering av ett uttalande kan förbjudas endast om omständigheterna har förändrats i väsentlig grad efter intervjun eller om publiceringen skulle vara uppenbart orimlig i ljuset av ny information.

Om det i en artikel framförs allvarlig kritik eller negativ publicitet mot en identifierbar person eller part, ska denna ges möjlighet att redan i samma sammanhang framföra sin egen syn. Om detta inte är möjligt ska hans eller hennes ståndpunkt publiceras så snart som möjligt.

Källskyddet säkerställer att missförhållanden upptäcks

Källskydd innebär journalisters rätt att inte uppge vem som lämnat informationen. I praktiken innebär källskydd att om någon ger en journalist information om till exempel missbruk i en kommun, så är journalisten inte skyldig att berätta vem som gav informationen – varken till polisen, en domstol eller myndigheter.

Källskyddet är viktigt eftersom det stärker demokratin och öppenheten. Det skyddar personer som vill avslöja missförhållanden och missbruk utan rädsla för påföljder. På så sätt möjliggör det till exempel informationsinsamling för grävande journalister. I Finland är källskyddet en del av yttrandefrihetens skydd för grundläggande rättigheter. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna har också bekräftat källskyddet som en del av den yttrandefrihet som skyddas av konventionen om de mänskliga rättigheterna.

I kommunerna fattas beslut som påverkar människors närmiljö och vardagliga liv och därför är det viktigt att missförhållanden kan tas upp på ett säkert sätt.

Källskyddet möjliggör till exempel informationsinsamling för grävande journalister.

Redaktionerna bestämmer själva om innehållet

I Finland regleras yttrandefriheten i första hand i grundlagen och närmare i lagen om yttrandefrihet i masskommunikation. Enligt lagen har medierna rätt att publicera information och åsikter utan förhandscensur.

Lagen garanterar redaktionerna en stark oberoende beslutan-
derätt om det innehåll som publiceras. Inga parter utanför
redaktionen, såsom annonsörer, politiker, myndigheter
eller företagsledare, får påverka journalistiskt innehåll.
Samma brandvägg gäller tidningens ägare och tid-
ningsbolagets ledning. Publiceringsbesluten fattas
alltid på redaktionerna och på chefredaktörens
ansvar.

En journalist har rätt att skaffa information öppet, men även med exceptionella metoder, om frågan är av samhällelig betydelse. En journalist som undersöker en extremistisk rörelse kan till exempel skapa en falsk profil på nätet och uppträda som en person som stöder rörelsen för att få information om dess verksamhet. Han eller hon kan delta i diskussioner under pseudonym och använda anonymiserade anslutningar för att inte avslöja sin riktiga identitet.

Journalistiska medier skiljer sig från sociala medier

Den viktigaste skillnaden mellan journalistiska medier och sociala medier är utgivarens ansvar. Varje redaktionell publikation och webbpublikation ska enligt lag ha en ansvarig redaktör, det vill säga en chefredaktör som ansvarar för publikationens innehåll.

Innehållet som sprids på sociala medieplattformar varierar från en ytterlighet till en annan, från pålitlig journalistik till innehåll från influerare, dold reklam, konspirationsteorier och falska nyheter fabricerade av främmande stater. Plattformsföretagen har inget redaktionellt ansvar, ingen faktakontroll krävs och praktiskt taget vem som helst kan påstå nästan vad som helst utan faktiska konsekvenser.

Finansieringen av journalistik bygger i sista hand på allmänhetens förtroende. Därför är det viktigt för mediebolagen att innehållet är tillförlitligt. Intäkterna för företag i sociala medier baserar sig mer på känslor som väcks av det innehåll som användarna delar. Då är det inte så viktigt att informationen är korrekt.

Det bästa sättet att bekämpa desinformation och propaganda är att se till att det finns tillräckligt med korrekt information. På internet är det viktigt att kunna skilja betrodde informationsproducenter från andra. Medborgarnas medie- och informationskompetens måste stärkas så att de förstår värdet av journalistik och känner igen medier med journalistiskt ansvar.

Över hälften av unga mellan 13 och 18 år följer nyheter via TikTok. Plattformen har blivit de ungas viktigaste nyhetskanal. När man följer nyheter via sociala medier blir det centralt att kunna skilja tillförlitligt journalistiskt medieinnehåll från allt annat innehåll.

Nuoret ja uutis mediasuhde -undersökningen, Kantar Media 2025

Mer information om mediekompetens: www.tunnistajournalismi.fi

Alla har rätt till offentlig information

” Offentligheten gör det möjligt att påverka beredningen av beslut och utvärdera myndigheters verksamhet. Den stärker också förtroendet för användningen av den offentliga makten. Var och en har rätt att få information om en myndighets dokument och informationssystem, om inte offentligheten är särskilt begränsad enligt lag.

OLLI MÄENPÄÄ

EMERITUSPROFESSOR I FÖRVALTNINGSRÄTT
HELSINGFORS UNIVERSITET

BILD: H. PELTOLA /
SUOMEN DIGITUOTE OY

Myndigheternas handlingar är i princip offentliga

Yttrandefriheten är kärnan i ett öppet demokratiskt samhälle. Den inkluderar allas rätt till information. I Finlands grundlag och offentlighetslagen föreskrivs om offentlighetsprincipen. Genom att tillämpa den så brett som möjligt stärks yttrandefriheten.

Enligt grundlagen är handlingar och upptagningar som innehas av myndigheterna offentliga, om inte offentligheten av tvingande skäl särskilt har begränsats genom lag. Var och en har rätt att ta del av offentliga handlingar och upptagningar.

Enligt offentlighetslagen är myndighetshandlingar offentliga, om inte något annat föreskrivs särskilt i den lagen eller i någon annan lag.

Rätten till information samt myndigheternas skyldigheter enligt offentlighetslagen syftar till öppenhet i myndigheternas verksamhet. De ger enskilda människor och sammanslutningar möjlighet att övervaka den offentliga maktutövningen och användningen av offentliga medel, att fritt bilda sig åsikter samt påverka sådant beslutsfattande som avser offentlig maktutövning och bevaka sina rättigheter och intressen.

Lagen förpliktar myndigheterna att dela information

I offentlighetslagen avses med myndighet även välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas myndigheter samt kommunala myndigheter.

Rätten att få information om myndigheternas handlingar är en grundläggande rättighet som myndigheterna ska främja i sin verksamhet. I offentlighetslagen föreskrivs inte bara om rätten att få information om handlingar, utan även om myndigheternas skyldighet att producera och sprida information.

Enligt offentlighetslagen ska en myndighet bland annat främja öppenhet i sin verksamhet, informera om sin verksamhet och sina tjänster samt om de rättigheter och skyldigheter som enskilda människor och sammanslutningar har i ärenden som anknyter till dess verksamhetsområde.

Myndigheterna ska också se till att de handlingar eller förteckningar över handlingar som är centrala för allmänhetens möjligheter att få uppgifter vid behov finns att tillgå på bibliotek eller i allmänna datanät eller på något annat för allmänheten lättillgängligt sätt.

Vem som helst kan göra en begäran om information

Medierepresentanternas tillgång till myndigheternas handlingar och rapportering om deras innehåll tjänar yttrandefriheten och individernas rätt till information. Enligt lagen har vem som helst rätt att genom begäran om information få uppgifter från kommunen och andra myndigheter. Vanligtvis utförs detta av en journalist som arbetar för allmänhetens räkning.

Föremålet för begäran om information kan vara en enskild myndighetsuppgift, ett dokument som innehåller visst informationsinnehåll eller ett mer omfattande myndighetsmaterial. Begäran om information ska specificeras så att myndigheten kan lokalisera den begärda informationen.

Begäran om information görs vanligen skriftligen till exempel per e-post till en tjänsteinnehavare eller till en myndighets registratorskontor, men den kan också vara muntlig.

Begäran om information riktas mot myndighetens befintliga informationsmaterial. Myndigheten har dock också skyldighet att ge information om betydande ärenden, även om det ännu inte har upprättats färdiga handlingar om dem.

Myndigheten har också skyldighet att ge information om betydande ärenden, även om det ännu inte har upprättats färdiga handlingar om dem.

Informationen ska lämnas ut utan dröjsmål

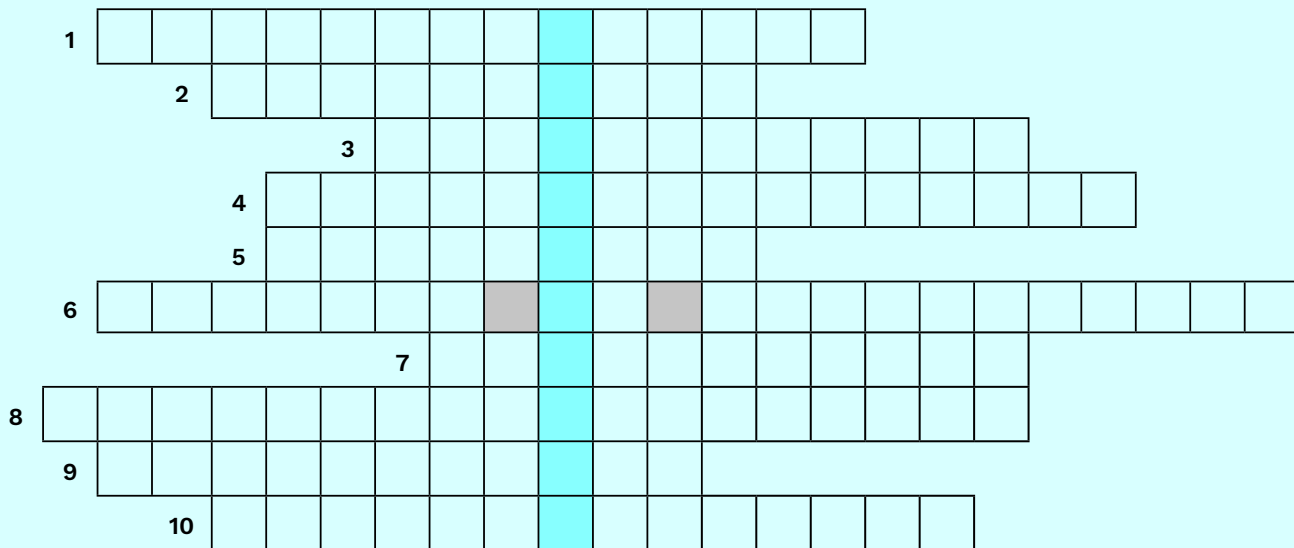
Myndigheten antingen överlämnar de uppgifter som begärts med begäran om information, ber om precisering av begäran eller motiverar med offentlighetslagen varför informationen inte kan lämnas ut. Om den som inlämnar begäran så önskar ska ett beslut ges i ärendet och beslutet ska kunna överklagas. Om begäran om information behöver preciseras, ska myndigheten erbjuda sig att hjälpa till att specificera begäran om information till exempel med hjälp av sina register.

Enligt förvaltningslagen ska begäran om information besvaras omedelbart. Den begärda informationen ska enligt offentlighetslagen lämnas ut utan dröjsmål och senast inom två veckor.

Om den begärda handlingen är en offentlig myndighetshandling ska den överlämnas till den som begär den. Om det är fråga om ett myck-
et omfattande dokument kan myndigheten be den som begär infor-
mation att specificera exakt vilken information han eller hon söker.

Om offentlighetslagen så förutsätter kan myndigheten vägra att överlämna det begärda materialet i sin helhet. Då överlämnas endast eventuella offentliga uppgifter som hör till materialet till den som begär dem. Myndigheten ska fråga om den som begär uppgifterna vill ha ett beslut som kan överklagas och ge information om eventuella avgifter för behandlingen.

Tack för att du läste! Testa ännu hur väl du kom ihåg sakerna.

1. En rättighet som garanteras i grundlagen, och som inkluderar rätten att fritt ta emot information.
2. Ett område där det lokala beslutsfattandet inte övervakas och rapporteras av några journalistiska medier.
3. Innehåller tillförlitliga nyheter och kontrollerad information som är relevant för allmänheten.
4. En lag enligt vilken myndigheternas handlingar är offentliga.
5. Förfaller snabbt om medborgarna inte får tillräcklig information om beslutsfattandet och dess konsekvenser.
6. Ett sätt för journalister att skaffa information om myndigheternas verksamhet.
7. Gör det möjligt för medier att fungera fritt och oberoende.
8. Val som endast görs i redaktionen under chefredaktörens ledning och ansvar.
9. Producerar tillförlitlig information och förmedlar den till allmänheten.
10. Med hjälp av detta ser medierna tillsammans till att journalistiken är oberoende och sanningsenlig.

Det finländska samhällets största styrka och mediernas verksamhetsförutsättning.

Du kan kontrollera korsordets svar på adressen www.uutismediat.fi/kuntalaisten-asialla.

Ett öppet informationsflöde gynnar alla.

När tjänsteinnehavare, beslutsfattare och journalister förstår varandras verksamhet uppstår förtroende, samarbete och framför allt information som tjänar kommuninvånarna.

Öppenhet stärker demokratin och ökar medborgarnas möjligheter att delta.

Den här guiden ger perspektiv på hur den offentliga sektorn och medierna kan agera på ett genomskinligt och ansvarsfullt sätt i sina roller och producera tillförlitlig information om offentliga tjänster och beslutsfattande.

**NYHETS-
MEDIERNAS
FÖRBUND**

Vi känner till nyhetsmedierna.